

ΜΑΘΗΜΑ : ΑΡΧΑΙΑ ΕΛΛΗΝΙΚΑ- ΑΔΙΔΑΚΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ : ΟΜΑΔΑ ΦΙΛΟΛΟΓΩΝ

ΤΑΞΗ : Γ΄ ΛΥΚΕΙΟΥ - ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ : 21/02/2021

ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ

Το απόσπασμα περιγράφει τα χαρακτηριστικά του άνδρα που έχει λάβει τη σωστή παιδεία και τα οποία διακρίνονται στον τρόπο σκέψης και συμπεριφοράς του, αλλά και στις σχέσεις του με τους άλλους και ταυτόχρονα τον οδηγούν στην κατάκτηση των αρετών και στην ολοκλήρωσή του.

Τίνας οὖν καλῶ πεπαιδευμένους, ἐπειδὴ τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰς δυνάμεις ἀποδοκιμάζω; Πρῶτον μὲν τοὺς καλῶς χρωμένους τοῖς πράγμασι τοῖς κατὰ τὴν ἡμέραν ἐκάστην προσπίπτουσι, καὶ τοὺς ἔχοντας τὴν δόξαν τὴν δυναμένην ὡς ἐπὶ τὸ πολὺ στοχάζεσθαι τοῦ συμφέροντος. Ἐπειτα τοὺς πρεπόντως καὶ δικαίως ὀμιλοῦντας τοῖς ἀεὶ πλησιάζουσι, καὶ τοὺς τὰς μὲν τῶν ἄλλων ἀηδίας καὶ βαρύτητας εὐκόλως καὶ ῥαδίως φέροντας, σφᾶς δ' αὐτοὺς ὡς δυνατὸν ἐλαφροτάτους καὶ μετριωτάτους τοῖς συνοῦσι παρέχοντας. Ἔτι τοὺς τῶν μὲν ἡδονῶν ἀεὶ κρατοῦντας, τῶν δὲ συμφορῶν μὴ λίαν ἠττωμένους, ἀλλ' ἀνδρωδῶς ἐν αὐταῖς διακειμένους καὶ τῆς φύσεως ἀξίως ἥς τυγχάνομεν μετέχοντες. Τέταρτον, ὅπερ μέγιστον, τοὺς μὴ διαφθειρομένους ὑπὸ τῶν εὐπραγιῶν μηδ' ἐξισταμένους αὐτῶν μηδ' ὑπερηφάνους γιγνομένους, ἀλλ' ἐμμένοντας τῇ τάξει τῇ τῶν εὖ φρονούντων, καὶ μὴ μᾶλλον χαίροντας τοῖς διὰ τύχην ὑπάρξασιν ἀγαθοῖς ἢ τοῖς διὰ τὴν αὐτῶν φύσιν καὶ φρόνησιν ἐξ ἀρχῆς γιγνομένοις. Τοὺς δὲ μὴ μόνον πρὸς ἐν τούτων ἀλλὰ καὶ πρὸς ἅπαντα ταῦτα τὴν ἕξιν τῆς ψυχῆς εὐάρμοστον ἔχοντας, τούτους φημὶ καὶ φρονίμους εἶναι καὶ τελέους ἀνδρας καὶ πάσας ἔχειν τὰς ἀρετάς.

Ἰσοκράτη Πίναθηναϊκός, 30-32

Λεξιλόγιο:

ἐξίσταμαι ἐμαυτόν: αλλάζω τον εαυτό μου

ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ

A1. «Τίνας οὖν καλῶ πεπαιδευμένους,..... καὶ μετριωτάτους τοῖς συνοῦσι παρέχοντας.»: να μεταφράσετε το απόσπασμα.

(10 μονάδες)

A2. Ποια χαρακτηριστικά προσδίδει στον άνθρωπο η σωστή παιδεία και πώς αυτά διαμορφώνουν τον τρόπο σκέψης και συμπεριφοράς του, αλλά και τις σχέσεις του με τους άλλους;

(10 μονάδες)

B1. «Τίνας οὖν καλῶ πεπαιδευμένους, ἐπειδὴ τὰς τέχνας καὶ τὰς ἐπιστήμας καὶ τὰς δυνάμεις ἀποδοκιμάζω»: να μεταφέρετε το προηγούμενο χωρίο στον πλάγιο λόγο, εξαρτώντας το από την έκφραση “ ὁ ῥήτωρ διηρωτᾶτο...”.

(3 μονάδες)

B2. «τὴν δυναμένην»: να αναγνωρίσετε το είδος της μετοχής και να την αναλύσετε σε ισοδύναμη δευτερεύουσα πρόταση.

(2 μονάδες)

B3. πεπαιδευμένους, ἤς, ὑπὸ τῶν εὐπραγιῶν, τῇ τάξει, ἄνδρας: να αναγνωρίσετε συντακτικά τους προηγούμενους όρους.

(5 μονάδες)

Γ1. Να σχηματίσετε τους όρους που σας ζητούνται:

- χρωμένους: το β' ενικό πρόσωπο της οριστικής του παρατατικού
- προσπίπτουσι: τον ίδιο τύπο στο μέλλοντα
- συμφέροντος: τον ίδιο τύπο στον αόριστο β' & στον παρακείμενο ίδιας φωνής
- βαρύτητας: τη δοτική του πληθυντικού αριθμού
- ήττωμένους: το β' ενικό πρόσωπο της προστακτικής ίδιου χρόνου & ίδιας φωνής
- τοῖς συνοῦσι: τον ίδιο τύπο στον αόριστο β'
- ἐξισταμένους: το α' πληθυντικό πρόσωπο της υποτακτικής & της ευκτικής ίδιου χρόνου & ίδιας φωνής
- διαφθειρομένους: το γ' ενικό πρόσωπο της προστακτικής παρακειμένου ίδιας φωνής
- ἔξιν: τη γενική του πληθυντικού αριθμού
- φρονίμους: τον ίδιο τύπο στους άλλους βαθμούς

(10 μονάδες)

Ἡ ανόρεχτη δράση φέρνει μέτρια αποτελέσματα, ενώ η προσήλωσή στο στόχο τα καλύτερα